

Gedeputeerde Staten
De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland

onderwerp Aanvullende informatie Statenvoorstel inleidend verzoek referendum Statenbesluit inzake compensatiepakket marinierskazerne	kenmerk 20027724 	behandeld door	verzonden
--	---	-----------------------	------------------

Middelburg, 9 september 2020

Geachte voorzitter,

Aangaande de door Corina van der Vliet-Hart (PvdA) gevraagde toelichting op de mail die namens de Stichting Zeeland Tolvrij op 7 september jl. naar Provinciale Staten is gestuurd, berichten wij als volgt.

Op welk besluit heeft het inleidend verzoek betrekking

In de aanbiedingsbrief van Gedeputeerde Staten, waarin de bestuurlijke overwegingen bij het statenvoorstel zijn meegegeven, staat:

“Deze overwegingen worden in deze aanbiedingsbrief gedeeld om aan te geven dat de bestuursovereenkomst waarover een inleidend referendumverzoek is ingediend, een overeenkomst is die het karakter heeft van compensatie.”

Deze tekst is kennelijk verwarrend. In de mail die namens de Stichting Zeeland Tolvrij aan de leden van provinciale staten is doorgestuurd staat:

“We willen een referendum over het Statenbesluit over het compensatiepakket, niet over het bestuursbesluit zoals in de laatste alinea van de aanbiedingsbrief bij de stukken staat. Dat bestuursbesluit is inderdaad niet referendabel. Het Statenbesluit wel.”

Wij betreuren het dat er verwarring is ontstaan.

Wij zijn het volledig eens met de initiatiefnemers dat met het inleidend verzoek een referendum is gevraagd over het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten Compensatiepakket Marinierskazerne en niet over het bestuursbesluit (lees: de bestuursovereenkomst). In het inleidend verzoek staat letterlijk:

“Ondergetekende verzoekt hierbij aan Provinciale Staten van Zeeland over het volgende onderwerp een raadgevend referendum te organiseren: statenbesluit d.d. 10 juli 2020 “Compensatiepakket Marinierskazerne” (met drukwerknr. 200209900)”.

Mogelijk kunnen wij de ontstane verwarring wegnemen door erop te wijzen dat het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten van 10 juli 2020 waarover het inleidend verzoek is ingediend luidt: “goedkeuring te verlenen aan de *bestuursovereenkomst* inzake het compensatiepakket voor de marinierskazerne.”

Die bestuursovereenkomst is het 'Bestuursakkoord Compensatiepakket Marinierskazerne' die de provincie Zeeland, de gemeente Vlissingen en het Waterschap Scheldestromen op 26 juni 2020 hebben gesloten met de Staat der Nederlanden. In die bestuursovereenkomst hebben partijen het Advies Wind in de Zeilen van 24 juni 2020 geaccepteerd. Dat Advies omvat het Compensatiepakket. In de bestuursovereenkomst hebben partijen hun afspraken met betrekking tot het Compensatiepakket en de vervolgafspraken vastgelegd (2.7).

Het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten (en dat van de andere vertegenwoordigende lichamen) was een opschortende voorwaarde *in* de bestuursovereenkomst, die vóór 1 augustus 2020 moest worden vervuld, om het bestuursakkoord compensatiepakket Marinierskazerne in werking te laten treden (3.28-3.30).

Het inleidend referendumverzoek is dus ingediend over het besluit van Provinciale Staten tot goedkeuring van de bestuursovereenkomst. Een ander statenbesluit is er niet. Het compensatiepakket marinierskazerne ligt ten grondslag aan die bestuursovereenkomst.

Ter verduidelijking geven wij hierbij met de toegevoegde gearceerde tekst aan dat de desbetreffende passage als volgt kan worden gelezen:

'Deze overwegingen worden in deze aanbiedingsbrief gedeeld om aan te geven dat het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten inzake de bestuursovereenkomst compensatiepakket marinierskazerne, waarover een inleidend referendumverzoek is ingediend, betrekking heeft op een overeenkomst die het karakter heeft van compensatie.

De aard van de bestuursovereenkomst en het belang van een voortvarende uitvoering van het compensatiepakket, brengen onzes inziens met zich mee dat er op grond van de door Provinciale Staten vastgestelde Referendumverordening sprake is van *goedkeuringsbesluit* dat niet aan een referendum kan worden onderworpen.'

Dat blijkt ook uit de in het statenvoorstel opgenomen beoordeling op juridische gronden van het inleidend verzoek tot een raadgevend referendum op basis van de door Provinciale Staten vastgestelde Referendumverordening. Daarin wordt gezegd dat het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten niet een op zichzelf staand besluit is. Het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten is dus zowel op zichzelf als in relatie tot de onderliggende voorwaardelijke besluiten getoetst.

Bij de toetsing aan de voorwaarden die in artikel 4 van Referendumverordening worden genoemd, is de conclusie dat het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten een besluit is dat niet onder de reikwijdte van het besluitbegrip van de verordening valt. Om die reden is geadviseerd het verzoek niet-ontvankelijk te verklaren.

Bij de toetsing aan artikel 2 van de Referendumverordening, die op grond van de verordening tevens dient plaats te vinden, is aangegeven dat het statenbesluit niet referendabel is omdat zowel voor dat besluit als de besluiten waarop dit goedkeuringsbesluit betrekking heeft, onzes inziens geldt, dat de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de daarmee gemoeide dringende en dus ook spoedeisende belangen.

Aangaande de overige vraagpunten die in de mail van de initiatiefnemers worden opgeworpen berichten wij als volgt.

Status van de ingediende ondersteuningsverklaringen

Wij zijn onder de indruk van het feit dat de initiatiefnemer in betrekkelijk korte tijd zoveel Zeeuwse burgers heeft gemotiveerd tot het indienen van ondersteuningsverklaringen bij het inleidend referendumverzoek. In het statenvoorstel en de bijlage Controle inleidend verzoek en ondersteuningsverklaring (20027079) is aangegeven dat er een aantal formele aandachtspunten is ten aanzien van de aanvullingen die door de initiatiefnemer op de ondersteuningsverklaringen en in de Excel-lijst zijn aangeleverd. Maar er wordt ook opgemerkt dat er overwegingen zijn om daar coulant mee om te gaan. Wij herkennen de opmerking in de mail van de initiatiefnemer overigens niet, dat bij de overhandiging van het inleidend verzoek is geaccepteerd dat de Excel-sheets integraal onderdeel konden uitmaken van het pakket handtekeningenlijsten. Ook de Stichting weet dat de beoordeling van een omvangrijk inleidend verzoek niet bij de overhandiging van dat verzoek in de voorhal van het Abdijcomplex plaatsvindt.

Wij hebben een verdere beoordeling van de ondersteuningsverklaringen in het statenvoorstel achterwege gelaten. De ondersteuningsverklaringen zijn niet meegenomen bij de beoordeling van de ontvankelijkheid, omdat reeds niet-ontvankelijkheid op een andere grond door ons was geconstateerd.

Indien de beoordeling van de ondersteuningsverklaringen wel aan de orde was geweest, dan hadden Gedeputeerde Staten u overigens geadviseerd alle ingekomen ondersteuningsverklaringen, met aftrek van onjuistheden zoals aangegeven in de door de statengriffie opgestelde bijlage Controle inleidend verzoek en ondersteuningsverklaring (20027079), coulancehalve in behandeling te nemen. Het totaal van het aantal in behandeling te nemen ondersteuningsverklaringen zou dan onzes inziens uitkomen op 1913 verklaringen. De reden daarvoor is dat wij hebben geconstateerd dat de provinciale Referendumverordening en het daarbij behorende uitvoeringskader actualisatie behoeft. Een toelichting waarin verzoeker duidelijk op de gevolgen van het niet voldoen aan de formele aspecten wordt gewezen, zou daar ook in passen. Hoewel een deel van de ondersteuningsverklaringen, niet op kiesgerechtigdheid kan worden gecontroleerd (voor de controle in de basisregistratie wordt gelet op de verwerkingsaspecten op grond van de AVG alleen het formulier waarop de ondersteuningsverklaring is afgelegd geaccepteerd en niet de aanvullingen in het Excel-formulier), zouden we Provinciale Staten hebben geadviseerd om die beperking, in het kader van het inleidend verzoek, niet aan de burger tegen te werpen. Wij achten het op basis van de door de statengriffie uitgevoerde controle voldoende aannemelijk dat de betreffende verklaringen afkomstig zijn van kiesgerechtigde Zeeuwse burgers.

Afwijzingsgronden referendumverordening

De aanvraag voldoet niet aan alle eisen van de Referendumverordening. Wij verwijzen u naar de beoordeling op basis van het juridisch kader van de Referendumverordening in het statenvoorstel. Het goedkeuringsbesluit van Provinciale Staten staat niet op zichzelf maar heeft betrekking op een vaststellingsbesluit dat ziet op compensatie van de verschillende bij de het compensatiebesluit betrokken partijen. Wij zien niet in op welk punt een democratisch instrument faalt indien er geen referendum kan worden gehouden over een goedkeuringsbesluit dat ziet op een genoegzame compensatie van de geschonden belangen van de betrokken partijen wegens het niet doorgaan van de afspraken met betrekking tot de Marinierskazerne in Vlissingen. Wij kunnen ons uiteraard wel voorstellen dat er burgers zijn die teleurgesteld zijn in de voorwaarden die op grond van de vigerende Referendumverordening aan het houden van een referendum over een genomen besluit kleven.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris